

Týždeň od 30. augusta do 5. septembra

AUTENTICKÁ KREŠŤANSKÁ SLUŽBA: SLUŽBA ZMIERENIA (2. KORINŤANOM 3–7)

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

2Kor 3,1–9; 2Kor 4,7–18; 2Kor 5,11–15; Kol 1,19–23; Ef 2,13–16; 2Kor 6,11–7,1; 2. Korinťanov 7

ÚVODNÝ TEXT

⁸Zo všetkých strán sme sužovaní, no nie stiesnení; sme bezradní, no nie zúfalí; ⁹sme prenasledovaní, no nie opustení; sme zrážaní k zemi, no nehynieme; ¹⁰stále nosíme na tele Ježišovo zomieranie, aby bol na našom tele zjavný aj Ježišov život. (2Kor 4,8–10)

Minulý týždeň sme si ukázali, ako Pavol obhajoval svoju čestnosť a úprimnosť voči obvineniam z premenlivosti a nedostatku lásky ku Korinťanom. Vždy mu išlo predovšetkým o blaho jeho duchovných detí. V texte 2Kor 2,12–17 otvoril myšlienkový celok, ktorý rozvíja až po 7. kapitolu. V tejto časti uvažuje nad tým, čo charakterizuje skutočnú službu pre Krista. Z Pavlových postrehov v tejto oblasti môžeme načerpať množstvo cenných ponaučení.

Tento týždeň budeme študovať text 2. Korinťanom 3–7, kde Pavol hovorí o svojej službe získavania ľudí pre Krista. „Obrátenie hriešnikov a ich posvätenie pravdou je pre Božieho služobníka tým najmocnejším dôkazom, že ho ku kazateľskej službe povolal Boh. Dôkaz jeho apoštolstva je napísaný na srdciach obrátených veriacich a svedčí o ich obnove života. Spodobený je v nich Kristus, nádej slávy. Tieto pečate služby sú pre kazateľa veľkou posilou.“ (AA 328; PN 188)

OSNOVA LEKCIE

Táto lekcia (na základe 2. Korinťanom 3–7) definuje podstatu pravej služby, ktorá sa neopiera o ľudské odporúčanie, ale o premenenú životos veriacich. Zisťujeme, že prostredníctvom slabosti „hlinených nádob“ a poslania o zmierení žiari Božia moc a sláva.

- 2Kor 3,4–6: Schopnosť slúžiť ako dar od Boha (nedeľa)
- 2Kor 4,16–18: Obnova vnútorného človeka a večná sláva (pondelok)
- 2Kor 5,19–21: Služba zmierenia prostredníctvom Kristovej obete (utorok)
- 2Kor 6,16–18: Výzva na oddelenie a život v posvätení (streda)
- 2Kor 7,4.10: Radosť z pokánia a zármutok podľa Božej vôle (štvrtok)

OVOCIE VERNEJ SLUŽBY

⁴Máme teda takúto dôveru v Boha skrze Krista. ⁵Nie že by sme boli schopní sami od seba niečo vymyslieť akoby z nás, ale naša schopnosť je z Boha, ⁶ktorý nás urobil schopnými byť služobníkmi novej zmluvy, nie litery, ale Ducha; lebo litera zabíja, ale Duch oživuje. (2Kor 3,4–6)

Prečítaj si 2Kor 3,1–9. V akom zmysle môžeme byť Kristovým listom?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

V grécko-rímskom svete bolo bežným zvykom predkladať odporúčacie listy. Pavol sa však ničím takým nepreukazoval. Dôkazom pravosti jeho služby bola premieňajúca moc Svätého Ducha v životoch samotných Korintanov. Pavol si bol plne vedomý, že zbor v Korinte nevznikol vďaka jeho schopnostiam či nadaniu (2Kor 3,4–6). Cudzie mu bolo akékoľvek sebaapresadzovanie či budovanie vlastnej slávy (2Kor 3,5; 1Kor 2,2).

Pri opise svojej služby Pavol stručne porovnáva dve zmluvy: Starú zmluvu, reprezentovanú Mojžišom, a Novú zmluvu, ktorú zastupuje on so svojimi spolupracovníkmi. Povrchný čitateľ by mohol nadobudnúť dojem, že Stará zmluva neponúkala nádej na spasenie, ale to nie je pravda. Cesta k spaseniu bola otvorená v oboch zmluvách. Stará zmluva bola v podstate evanjeliom ohláseným vopred. „Keďže Písmo predvídalo, že Boh z viery ospravedlňuje pohanov, už vopred ohlásilo Abrahámovi radostnú zvesť: *V tebe budú požehnané všetky národy.*“ (Gal 3,8)

V texte 2Kor 3,1–4,6 si môžeme všimnúť, že Stará zmluva slúži ako symbol pre zákonnícky prístup tých, ktorí si chceli získať Božiu priazeň vlastnými skutkami a svojou poslušnosťou. Naproti tomu Nová zmluva predstavuje skúsenosť ľudí, ktorí sa úplne spoliehajú na Božiu milosť a dôverujú, že Boh v nich i pre nich vykoná všetko, čo sľúbil.

Pavol opisuje dva odlišné spôsoby, akými veriaci a neveriaci reagujú na evanjelium. Rozhodne tým nenaznačuje, že by existovali dve rôzne evanjeliá – jedno pre Starú a druhé pre Novú zmluvu. Existuje totiž len jedno evanjelium, jedna dobrá správa darovaná Bohom. „Boh nás zachránil a povolal svätým povolaním, nie podľa našich skutkov, ale podľa svojho vlastného rozhodnutia a milosti, ktorú nám dal v Ježišovi Kristovi pred večnými vekmi.“ (2Tim 1,9)

Nejde o popretie toho, že pasáž 2Kor 2,14–4,6 obsahuje určité historické súvislosti. Pavol však tieto dejinné udalosti využíva na to, aby poukázal na fakt, že jedni „získavajú spásu“ a iní „hynú“ (2Kor 2,15). Keďže reakcia na Mojžišovo pôsobenie bola poznačená nedôverou a nevierou, jeho služba sa javila ako služba odsúdenia a smrti. Naproti tomu v Korinte, kde zbor evanjeliu uveril, sa Pavlova služba prejavila ako služba spravodlivosti a pôsobenie Ducha, ktorý prináša život.

Táto skúsenosť spásy cirkvi v Korinte je dôkazom Pavlovej vernej služby.

■ **Aké konkrétne zmeny vykonal Duch Svätý vo vašom živote, ktoré dnes slúžia iným ľuďom ako „odporúčací list“ o Kristovi?**

APLIKÁCIA

UTRPENIE A SLÁVA

¹⁶Preto nechabujeme, ale aj keď náš vonkajší človek hynie, náš vnútorný sa obnovuje zo dňa na deň. ¹⁷Veď toto naše terajšie ľahké súženie nám získa nesmierne bohatstvo večnej slávy, ¹⁸keďže nehladáme na viditeľné, ale na neviditeľné; lebo viditeľné je dočasné, neviditeľné však večné. (2Kor 4,16–18)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si 2Kor 4,7–18. O akých utrpeniach písal Pavol? Ako ich znášal?

Reformátor Ján Hus v jednom zo svojich listov z Kostnice napísal: „On je Boh a my sme stvorenie, on Pán a my sluhovia, On všetkého sveta Kráľ a my ľudkovia nestatoční, On bez hriechu a my hriešni – a predsa On trpel! Prečo by sme my teda nemali trpieť? Veď naše utrpenie v milosti je pre nás očistením od hriechov.“ (HUS, Jan. *Listy z Kostnice (1414–1415): Listů Husových svazek třetí*. V Praze: J. Otto, [1915], str. 13)

Apoštol Pavol už pred stáročiami ukázal hlbokú ochotu znášať utrpenie pre Krista. Uvedomoval si, že je len krehkou hlinenou nádobou (2Kor 4,7). Hoci bol neustále pod tlakom, v neriešiteľných situáciách, prenasledovaný a zraňovaný k zemi, nikdy nebol zlomený, zúfalý, opustený či zničený (2Kor 4,8.9). Bol ochotný niešť „na tele Ježišovo zomieranie, aby bol na našom tele zjavný aj Ježišov život“ (2Kor 4,10.11).

Pod pojmom „Ježišovo zomieranie“ mal Pavol zrejme na mysli útrapy, ktoré opísal v predchádzajúcich veršoch. Výraz „Ježišov život“ sa pravdepodobne vzťahuje na vyslobodenie zo smrti alebo na duchovnú moc pre súčasný život. V konečnom dôsledku však ide o poukaz na budúce vzkriesenie (2Kor 4,12). Všimnime si, že v pasáži 2Kor 4,10–12 sa slová „smrť“ a „život“ opakujú trikrát. Pripomína nám to, že v tomto svete je náš život neustále spojený so smrťou. V budúcej sláve však budeme prežívať plnosť života, v ktorom už smrť nebude mať miesto (Zj 20,14; 21,4).

Najdôležitejšie poslanstvo textu 2Kor 4,7–18 spočíva v tom, že evanjelium zvestujú krehkí ľudia preto, aby všetka sláva patrila výhradne Bohu (2Kor 4,15). Utrpenie misionárov pri ich práci nie je ničím výnimočným. Naše súčasné súženia sú však len ľahké a dočasné v porovnaní s nesmiernosťou večnej slávy, ktorá nás čaká (2Kor 4,17). Veriaci sa totiž riadi vierou, a nie tým, čo vidí očami (2Kor 4,18, 2Kor 5,7).

Nádej na budúci život natolko ovládla Pavlovu myseľ, že sa stala ústrednou témou celého tohto oddielu (2Kor 5,1–10). Svoje smrteľné telo prirovnáva k pozemskému „domu“ („stanu“). V protiklade k tomu používa obraz „príbytok od Boha“ ako metaforu pre vzkriesené telo (2Kor 5,1), ktoré zostáva dôležitou nádejou veriacich všetkých čias.

APLIKÁCIA

- Prečo je dôležité, aby sme si bez ohľadu na naše súčasné okolnosti neustále pripomínali nádej na vzkriesenie – na to naše vzkriesenie (1Kor 15,52)?

SLUŽBA ZMIERENIA: KRISTUS AKO STREDOBOD

¹⁹Ved' Boh v Kristovi zmieril svet so sebou. Nepočítal ľuďom ich previnenia a nám uložil ohlasovať slovo zmierenia. ²⁰V mene Krista sme vyslanci a cez nás akoby Boh napomínal. V mene Krista vás prosíme: Zmierte sa s Bohom! ²¹Toho, ktorý nepoznal hriech, urobil za nás hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou. (2Kor 5,19–21)

Prečítaj si 2Kor 5,11–15. Ako táto pasáž ukazuje, že Pavlova služba je zameraná na Krista?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Pavol si uvedomoval, že za svoju službu sa bude zodpovedať Kristovi (2Kor 5,10). Chápal, čo znamená „bázeň pred Pánom“, a usiloval sa získavať ľudí pre Kristovo evanjelium (2Kor 5,11). Táto bázeň nie je strach, ale hlboká úcta a úžas pred Kristom, ktoré sa v Pavlovom živote spájali s láskou k Spasiteľovi a dôverou v Jeho lásku. V starozmluvnom zmysle báť sa Hospodina znamená chodiť po Jeho cestách, milovať Ho a slúžiť Mu celým srdcom a celou dušou (5Moj 10,12).

Pavlovo pôsobenie sa nezameriavalo na jeho vlastnú osobu, ale na Krista. Nesnažil sa o vlastné vyvýšenie. Jediným dôvodom jeho hrdosti bol Kristus (2Kor 12,9). Vyhlásil: „No ja sa v žiadnom prípade nechcem chváliť ničím, iba krížom nášho Pána Ježiša Krista.“ (Gal 6,14) Keď teda dáva Korintňanom možnosť chváliť sa ním (2Kor 5,12), myslí tým, aby boli hrdí na jeho službu sústredenú na Krista – čo bol priamy opak sebeckého prístupu jeho odporcov.

Prečítaj si 2Kor 5,16–21; Kol 1,19–23 a Ef 2,13–16. Čo mal Pavol na mysli pod pojmom „služba zmierenia“?

Kristus je dokonalým a najvyšším Služobníkom zmierenia. Z tohto titulu aj nám zveril „službu zmierenia“ (2Kor 5,18). Téma zmierenia sa ako ústredný motív objavuje v 2Kor 5,16–21. Pre Pavla bol tento koncept kľúčový a rovnaký význam musí mať aj pre nás dnes.

Boh zmieril ľudstvo so sebou prostredníctvom zmierujúcej smrti svojho Syna. Každý, kto prijal toto zmierenie, stáva sa novým stvorením (2Kor 5,17). Našou úlohou je teraz šíriť toto „slovo zmierenia“ ďalej a zvestovať Kristovu radostnú zvesť (2Kor 5,19). V tomto zmysle „sme vyslanci a cez nás akoby Boh napomínal. V mene Krista vás prosíme: Zmierte sa s Bohom!“ (2Kor 5,20)

- Čo pre teba vykonal Kristus? Uvažuj o vine, hriechu a odsúdení, ktoré by si musel niesť, nebyť Jeho obete na kríži. Akým spôsobom by mala táto skutočnosť ovplyvniť tvoj vzťah k iným ľuďom – predovšetkým k tým, ktorí Pána ešte nepoznajú?

APLIKÁCIA

VÝZVA NA ŽIVOT V SVÄTOSTI

¹⁶Ako patrí k sebe Boží chrám a modly? My sme predsa chrám živého Boha, ako hovorí Boh: *Budem v nich prebývať a medzi nimi prechádzať sa, a budem ich Bohom a oni budú mojim ľudom.* ¹⁷Preto vyjdite spomedzi nich a oddelte sa, hovorí Pán, *nečistého sa nedotýkajte a ja vás prijmem* ¹⁸a budem vám Otcom a vy mi budete synmi a dcérami, hovorí všemohúci Pán. (2Kor 6,16–18)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

V liste 2Kor 6,3–10 Pavol naďalej vyzýva Korintňanov, aby sa zmierili s Bohom. Predkladá rozsiahly zoznam ťažkostí i víťazstiev, na ktorých ilustruje, čo znamená byť Kristovým nasledovníkom a Božím služobníkom. Vymenúva náročné okolnosti (2Kor 6,4.5), charakterové cnosti (2Kor 6,6), výzbroj do služby (2Kor 6,7) a rôzne zvraty, ktoré služba prináša (2Kor 6,8–10). Po tom, čo Pavol poučil členov Korintu, aby sa zmierili s Bohom, vyzýva ich, aby viedli svätý život. Majú to robiť tak, že sa oddelia od škodlivého vplyvu neveriacich a od nečistých vecí (2Kor 6,14–17).

Prečítaj si 2Kor 6,11–7,1. Ako podľa tejto pasáže vyzerá svätý život?

V tomto texte Pavol vyzdvihuje význam náklonnosti a lásky v rámci spoločenstva cirkvi (2Kor 6,11–13). Jasným dôkazom toho, že sa ľudia zmierili s Bohom, je ich úsilie o vzájomné zmierenie. Stávajú sa tak vlastne sprostredkovateľmi zmierenia v horizontálnej rovine.

Nabádanie na život v svätosti následne autor vyjadruje pomocou šiestich apelow: (1) „Neťahajte cudzie jarmo s neveriacimi!“ (2Kor 6,14); (2) „Vyjdite spomedzi nich“ (2Kor 6,17); (3) „Oddelte sa“ (2Kor 6,17); (4) „Nečistého sa nedotýkajte“ (2Kor 6,17); (5) „Očistíme sa od všetkých škvrn tela i ducha“ (2Kor 7,1); (6) „V Božej bázni završíme svoje posvätenie“ (2Kor 7,1). Tieto výzvy ukazujú, že svätý Boh očakáva od svojich detí svätý život a jasné oddelenie sa od modloslužby.

Tento úsek však obsahuje aj sedem zaslúbení, ktoré zdôrazňujú úlohu kresťanskej cirkvi ako svätého chrámu: (1) „Budem v nich prebývať“; (2) „Budem sa medzi nimi prechádzať“; (3) „Budem ich Bohom“; (4) „Budú mojim ľudom“; (5) „Ja vás prijmem“; (6) „Budem vám Otcom“; (7) „Budete mojimi synmi a dcérami“ (2Kor 6,16–18).

Všimnite si, že štyri zaslúbenia z textu 2Kor 6,16 sú základom pre tri príkazy v 2Kor 6,17 (naznačuje to spojka „preto“ v úvode verša 17). To jasne ukazuje, že svätosť nie je produktom ľudského úsilia, ale ovocím pôsobenia Svätého Ducha v srdci človeka. Napriek tomu, že svätosť pôsobí Boh, veriaci majú spolupracovať a aktívne odmietať modloslužbu a akékoľvek nečisté konanie.

APLIKÁCIA ■ Čo nám Božie zaslúbenia v liste 2Kor 6,16–18 prezrádzajú o podstate svätosti?

ÚTECHA A RADOSŤ

²Dajte nám miesto v srdci! Nikomu sme neukrividili, nikoho sme nepodviedli, nikoho sme nevyužili. ³Nehovorím to, aby som vás odsudzoval. Ved' som už povedal, že ste v našich srdciach, aby sme spolu zomierali i spolu žili. ⁴Velmi vám dôverujem, veľa sa vami chválím, takže som naplnený útechou a pri všetkom našom súžení prekypujem radosťou. ... ¹⁶Radujem sa, že vám vo všetkom môžem dôverovať. (2Kor 7,2–4.16)

Prečítaj si 2. Korinťanom 7. Ako Pavol prežíval správu o tom, že Korinťania sa kajali?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Z vyjadrenia „ste v našich srdciach“ (2Kor 7,3; pozri aj 2Kor 6,11) vyžaruje nesmierna láska. Pavol vo svojej hlbokej túžbe po opätovaní lásky hovorí: „Dajte nám miesto v srdci.“ (2Kor 7,2) Hoci v pôvodnom gréckom texte chyba spojenie „v srdci“ (grécky doslova len *prijmite nás*), mnohé preklady ho dopĺňajú, čo je vzhľadom na kontext úplne v poriadku.

Korinťania skutočne otvorili svoje srdcia Pavlovi a jeho spolupracovníkom. Práve preto je štvrtý verš explóziou radosti. Pavlove slová zrkadlia jeho hlboké citové pohnutie (2Kor 7,4). Apoštol prežíva nesmiernu útechu a radosť. Koľko útechy a radosti môžu naše zbory priniesť do srdc svojich duchovných tým, že sa verne oddajú Kristovi.

V 2Kor 7,5–16 Pavol hlbšie vysvetľuje dôvod svojej útechy a radosti. Celému úseku dominujú práve tieto dva pojmy. Sloveso *parakaleó* („utešovať“) alebo podstatné meno *paraklésis* („útecha“) sa v 2. Korinťanom 7 objavujú celkovo sedemkrát. Táto časť listu sa končí rovnako ako sa začala – poukázaním na nesmiernu útechu, ktorú dáva Boh (2Kor 1,3–7). Pavlova útecha v 2. Korinťanom 7 pochádza z úľavy, že jeho predchádzajúci prísny list priniesol u adresátov želaný výsledok.

Aj keď táto úľava prišla vďaka priaznivým správam od Títa, skutočným zdrojom Pavlovej útechy bol Boh (2Kor 7,6). On je totiž „Boh všetkej útechy, ktorý nás potešuje v každom našom súžení“ (2Kor 1,3.4).

Je pozoruhodné, že Pavol je nielen „naplnený útechou“ („naplnený som potešením“; ROH), ale zároveň „prekypuje radosťou“ (2Kor 7,4.7.13). Napriek tomu, že jeho prísny list spôsobil adresátom hlboký zármutok, išlo o smútok podľa Božej vôle, ktorého cieľom bolo pokánie (2Kor 7,9–11). Korinťania prežili „zármutok podľa Božej vôle“ (2Kor 7,11) a tento druh smútku priniesol „pokánie na spásu“ (2Kor 7,10). Čo iné by mohlo úprimnému Božiemu služobníkovi spôsobiť väčšiu radosť?

■ Aká je tvoja skúsenosť so zármutkom „podľa Božej vôle“? Podľa čoho si spoznal, že ide o ľútosť vyvolanú Božou vôľou, ktorej cieľom je priviesť ťa k pokániu?

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Poslovia nádeje* si prečítajte kapitolu „Prijaté posolstvo“ (AA 323–334; PN 186–192).

Minulý týždeň sme sa venovali uvedenému úseku z knihy *Skutky apoštolov*. Určite stojíte za to, že sa k nemu vrátite. Tentoraz sa hlbšie sústreďte na pasáže o Pavlovom prísnom liste – na to, čo prežíval, keď ho písal, a na jeho nesmiernu radosť, keď sa dozvedel o úprimnom pokání korintských veriacich. Následne uvažujte o tom, čo tieto skutočnosti prezrádzajú o pravosti Pavlovej služby a ako môžeme tieto skúsenosti využiť v našom vlastnom úsilí pre Krista.

„Celému vesmíru – svetu padlému i svetom nepadlým – máme ukázať, že u Boha existuje odpustenie a že prostredníctvom Božej lásky sa s Ním môžeme zmieriť. Človek robí pokánie, jeho srdce sa stáva skrúšeným, verí v Krista ako vo svoju zmierujúcu obeť a uvedomuje si, že Boh je s ním zmierený.“ (SpEd 223)
 „Ako cirkvi nám bolo zverené veľké svetlo. Pán nám ho zveril preto, aby sme ním priniesli úžitok a požehnanie celému svetu. Bola nám daná služba zmierenia. S mocou z výsosti máme ľudí naliehavo prosiť, aby sa zmierili s Bohom.“ (Lt 32, 1903)

Keď sú ľudia zmierení s Bohom, majú túžiť po svätosti. Ellen Whiteová v komentári k 2Kor 7,1 naznačuje, ako rozumie Pavlovým slovám „v Božej bázni završíme svoje posvätenie“ (2Kor 7,1). Hovorí, že Pavol sa snažil pomôcť novým obráteným, „aby sa z nich stali samostatní, dospelí, zdatní vo viere, horliví a celým srdcom Bohu a šíreniu jeho kráľovstva oddaní kresťania“ (AA 201; PN 117).

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Pavol nás prirovnáva k „hlineným nádobám“, v ktorých sa ukrýva vzácny poklad evanjelia (2Kor 4,7). Ako môže skutočnosť, že sme ako ľudia slabí, krehkí a plní obmedzení, evanjelium skôr vyzdvihnúť, než oslabiť jeho zvestovanie?
2. Čo znamená byť „novým stvorením“ (2Kor 5,17)? Ako to ovplyvňuje náš každodenný život? Ako z vás Kristus urobil nové stvorenie?
3. V liste 2Kor 6,4.5 Pavol vymenúva množstvo ťažkostí, ktoré znáša pre evanjelium. Aký postoj zaujal k tomuto utrpeniu (pozri 2Kor 6,6.7)? Ako vám jeho príklad pomáha čeliť vašim vlastným skúškam?
4. V liste 2Kor 7,10 Pavol porovnáva zármutok, ktorý pôsobí Boh, so svetským zármutkom. Aký je vzťah medzi prežívaním smútku a pokáním? Ako by ste charakterizovali Boží zármutok v porovnaní s tým svetským?